

## I denne nyhetsmailen:

- Vi minner om **årsmøtesamling** på Senja 7.-9.4.2024. Du kan fortsatt melde deg på her: <https://forms.office.com/e/CC4zP1Sijl>
- **Jobbar du med å skaffe elevane og kollegane dine mulighet for internasjonal praksis, jobbskygging kurs og nettverk? Sett av tida 13.-16.mai 2024!** Da arrangerer Naturbruksskolenes forening nettverkssamling for 80 naturbrukslærere og skuleleiarar frå 20-25 europeiske land i Bergen. Og du er også invitert! Program og påmelding kjem snart!
- Velkommen til **teamsmøte om utdanningstilbud ved NMBU** for deg som jobber, eller ønsker å jobbe med naturbruksutdanning **7.3.2024 kl 15.00**
- **Lurer du på hva «beredskapshage» er? Bli med på nettkurs** arrangert av Grønt Kompetansesenter på Mære og Skjetlein! Første gang **4.3.2024 kl 19.00**
- Om videreutdanningskurset **Bærekraftig akvakultur** i utdanning og yrke
- En kollega trenger vår hjelp med å ferdigstille **læremiddel innen akvakultur**
- **Blir det NM i skogbruk i 2024?**
- **Fagskole frukt og bær** starter opp i månedsskiftet oktober-november 2024
- **Lykke til** med konkurransen i eksteriørbedømming av storfe i Paris!
- Undersøkelse om plast i landbruket
- Undersøkelse om forbruk av fermentert mat i Europa
- Oppgaver til filmen Sau, frå NDLA
- Ønsker du å få nyhetsmail frå NatFor direkte til egen mailboks? Meld deg på her: <https://forms.office.com/e/pc6LJuMaBv>

Nyhetsbrevet er til alle lærere og ledere på naturbruksavdelinga på skolen din 😊 Takk for at du videresender!



1Foto NMBU

**Velkommen til Teamsmøte om PPU ved NMBU og andre utdanningstilbud for deg som er, eller ønsker å bli, lærer i naturbruk**

**Tid: Torsdag 7.3. 2024 kl 15.00-16.00**

### Tema:

#### 1. **Praktisk Pedagogisk Utdanning for Yrkesfag; PPUY.**

Hvem kan søke?

Hvorfor kan du som vil bli lærer innen naturbruk kanskje få den aller beste PPU ved å gå på NMBU?

Vi har etter alt å dømme (lover og forskrifter) full dekning for å realkompetansevurdere yrkeserfaring som yrkest teori utover vgs, i framtida, som tidligere. **Søknadsfristen er 15. april**

- 
2. **Mastergrad i naturbrukspedagogikk/didaktikk.** Utdanningen gir lektorkompetanse, og det finnes to veier til målet:
    - a) Yrkesvei
    - b) BachelorveiLær mer om disse i møtet 7.3.2024
  3. **Videreutdanningskurset [Bærekraftig akvakultur i utdanning og yrke](#)**
  4. **Andre videreutdanningstilbud – Hva ønsker naturbruksskolene?**

Ingen påmelding. Du kommer inn på møtet ved å gå inn på denne lenka:

**Bli med fra datamaskinen, mobilappen eller romenheten**

[Klikk her for å bli med i møtet](#)

Møte-ID: 393 338 045 500

Passord: gBeQxc

**HJERTELIG VELKOMMEN!**

---



**Lurer du på hva «beredskapshage» er?**

**Bli med på nettkurs arrangert av Grønt Kompetansesenter på Mære og Skjetlein!**  
Grønt Kompetansesenter skriver:

**Til alle naturbruksskoler!**

Vi vil gjerne utfordre alle naturbruksskoler til å etablere en «beredskapshage» i tilknytning til sine gårdsbruk. Noen har kanskje dette allerede, men om flere skoler lager en slik hage, vil det kunne være nyttig både i forbindelse med undervisning men og som en mulighet til å demonstrere og lære bort viktig kunnskap til lokalbefolkning i nærheten til skolene. Dyr-tid og uroligheter i verden gjør det viktig å bidra til at flere kan å dyrke mat med få innsatsfaktorer.

Vi skal etablere en slik beredskapshage som demonstrasjonshage ved Skjetlein VGS og har i den forbindelse engasjert [Anders og Barbro Nordrum](#).

De står bak nettstedet [www.Datsja.no](http://www.Datsja.no) og boka **Beredskapshagen-slik får du mat utav plenen**. De vil holde **nettkurs og fysiske kurs** ved Skjetlein VGS nå i vår og over sommeren. En av kveldene møter du Dag Jørund Lønning, forfatter av flere bøker om jordliv og kompost.

Hvert webinar koster 200 kr (eller 800 kr for hele serien på 5 webinar). Har dere lyst og anledning til å samle elever og ansatte fysisk for å delta på nettkurene, så er dere som naturbruksskole velkommen til dette uten å måtte betale ekstra.

Meld dere på via denne lenka: [Matproduksjon i egen hage - Digital kursserie - Mar 4, 2024 | Checkin](#)

---

---

## Tema for webinarne:

### **Mandag 4. mars 2024. 19.00-20.30. Datsja - hva kan vi lære av historien?**

Hva om historien gjentar seg? Landbruket er og blir vår viktigste matvareberedskap men historien viser, både i Norge og Sovjetunionen, at kjøkkenhagene var enormt viktige og helt sikkert vil bli det igjen om en krise inntreffer. Foredragsholdere er forfatterne av boka «Beredskapshagen», Anders og Barbro Nordrum.

### **Torsdag 4. april 2024. 19.00-20.30. Dyrking med lokale ressurser**

Dyrkingsmetoder for matvekster når hagesenteret er stengt, husdyrgjødsel ikke er å oppdrive og innsatsfaktorene må hentes i trillebåravstand til hagen. Vi går denne kvelden igjennom forberedelse til dyrkingssesongen og gir ei veiledning i såing og oppal av de plantene som trenger lengst tid. Foredragsholdere: Anders og Barbro Nordrum.

### **Mandag 8. april 2024. 19.00-20.30. Jorda som grunnlag for produktiv kjøkkenhage**

I ei lita skje med mold kan det finnes flere levende vesen enn det fins mennesker på jorda. Hva er jord og hvordan kan vi stelle med denne slik at vi sikrer et godt grunnlag for matproduksjon i vår egen hage? Dag Jørund Lønning, forfatter av den nye boka "Jordboka for hagen", er kursholder denne kvelden.

### **Mandag 29. april 2024. 19.00-20.30. Dyrking av ulike grønnsaksslag**

Alle grønnsaker har sine ulike behov og særegenheter, fra såing til høsting. Dette webinaret blir en gjennomgang av våronna i kjøkkenhagen og arbeidet i hagen i vekstsesongen. Foredragsholdere er Anders og Barbro Nordrum.

### **Mandag 19. august 2024. 19.00-20.30. Ta vare på avlinga**

Hvordan ta vare på det vi har dyrka? Innhøsting og vinterforberedelse i hagen. Lagring av hagens produkter under ulike forhold. Hvordan få til lagring i moderne leiligheter som ikke er tilrettelagt for matlagring i større skala? Foredragsholdere er Anders og Barbro Nordrum.

## **Vi håper flere naturbruksskoler ser at dette er viktig og at dere vil være med oss på nettkurs!**

Dere er også hjertelig velkomne til fysiske kurs på Skjetlein om dere har anledning til det. På sikt kan det jo være aktuelt å etablere en erfaringsgruppe blant skoler som har slike hager.

Har dere lyst og anledning til å samle elever og ansatte fysisk for å delta på nettkurene, så er dere som naturbruksskole velkommen til dette uten å måtte betale ekstra.

Her er møtelenker til informasjon og påmelding til kursene, vi håper å se flere naturbruksskoler blant deltagerne 😊:

[Matproduksjon i egen hage - Digital kursserie - Mar 4, 2024 | Checkin](#)

[Matproduksjon i egen hage - Praktiske heldagskurs i mai og september 2024 - May 25, 2024 | Checkin](#)

Med vennlig hilsen

Ingrid Gauslaa Hårstad, Grønt kompetansesenter

[ingrhar@trondelagfylke.no](mailto:ingrhar@trondelagfylke.no)

---

---

## NMBU tilbyr igjen videreutdanningskurset *Bærekraftig akvakultur i utdanning og yrke*

**Meir informasjon på teamsmøtet 7.3.2024 kl 15.**

Påmeldingsfrist er 21. mai, men om lærere ønsker å søke midler hos Udir, er fristen for dette **1. mars**. Spre gjerne ordet om du har mulighet!



2Foto NMBU

### **Om kurset:**

Målgruppen for kurset er yrkesfaglærere som underviser i akvakultur, instruktører og faglige ledere i bedrifter som er eller ønsker å bli godkjente opplæringsbedrifter.

Videreutdanningstilbudet inneholder en fagspesifikk del som gir oppdatert fagkunnskap i bærekraftig akvakultur og ny teknologi, med vekt på teknologi for gjenbruk av vann (RAS-teknologi) og fiskehelse. Det vil også bli lagt vekt på didaktiske og pedagogiske tilnærminger som kan benyttes i oppfølgingen av elever i skolen og elever/lærlinger i bedriften.

Kurset inneholder en pedagogisk og yrkesdidaktisk del, som kobles tett opp mot den fagspesifikke delen av kurset. Kurset er en kombinasjon av fysiske samlinger og nettbasert opplæring.

Samlingene består av forelesninger, diskusjoner, erfaringsdelingsseminarer og praktisk arbeid. På campus har vi tilgang til ulike laboratoriefasiliteter, fiskeanlegg med RAS, vannanalyselaboratorium, tekniske laboratorier og et skolelaboratorium hvor vi kan gjennomføre praktiske øvelser og demonstrasjoner mm. Gjennom hele kurset skal deltakerne arbeide med et utviklingsprosjekt som tar utgangspunkt i en egen eller skolens/bedriftens problemstilling innen opplæring i akvakultur.

Mer informasjon om kurset finnes på denne nettsiden: <https://www.nmbu.no/evu/yrkesrettet-videreutdanning-i-baerekraftig-akvakultur>

Kontakt gjerne Martine Liland dersom du har spørsmål: [martine.charlotte.liland@nmbu.no](mailto:martine.charlotte.liland@nmbu.no)

---

## **Åsta Bergmann Stølen, kollega fra Hustadvika vgs, trenger vår hjelp med å ferdigstille læremiddel innen akvakultur**

Hun skriver:

Jeg nærmer meg sluttspurten for læremiddelprosjektet. I et møte med LearnLab i går kom vi frem til at vi gjerne skulle hatt eksempel på forberedelsedeler før praktisk, muntlig eksamen i VG2 akvakultur, gjerne fra flere steder i landet.

---

---

Kan dere hjelpe meg å viderefremidle dette til akvaskolene? Bør helst ha fått det før påske.

**Vennlig hilsen Åsta Bergmann Stølen**

Lektor i akvakultur / Fiskehelsebiolog

Tlf: 99756351

[hustadvika.vgs.no](mailto:hustadvika.vgs.no)

---

## Blir det NM i skogbruk i 2024?

Kanskje!

Solør vgs, avdeling Sønsterud jobbar med å finne ut om det er mulig.  
Aktuelle dagar er 18.-19.4.2024, eller 19.-20.4.2024 på Sønsterud.

Dei skriv:

Vi ønsker å løfte arrangementet skole NM da dette arrangementet bortimot har ligget brakk etter covid perioden. Det er mange gode effekter av et slikt arrangement, elever på tvers av skoler får treffes og kappes i skogbruksferdigheter. Og elevene treffer nye venner som de har felles interesser med også skogfaglig. Og for de som ønsker å legge en ekstra innsats i forberedelse og deltagelse, og som lykkes under skole NM vil kunne representere laget Norge i et internasjonalt mesterskap.

Akkurat nå jobbar dei med å finne ut om det er interesse for eit slikt arrangement, og om det er praktisk og økonomisk mulig å gjennomføre det.

Er din skule interessert? Kan din skule eventuelt bidra som «mannskap» under arrangementet?

Send ein mail til [tone.olavsdotter.mosebo@vlfk.no](mailto:tone.olavsdotter.mosebo@vlfk.no) (så vidaresender ho til Sønsterud) eller til direkte til [henkas@innlandetfylke.no](mailto:henkas@innlandetfylke.no)

---



### Fagskole frukt og bær starter opp i månedsskiftet oktober-november 2024

Fagskolen Innlandet er formell tilbyder  
Fysiske samlinger gjennomføres på Nome vgs. avd. Søve og Fagskolen Vestland, studiested Hjeltnes.

**Forts neste side!**

---

---

### Aktuelle områder for fordypning er:

- Fruktdyrking (20 stp.)
- Bær dyrking (20 stp.)
- Most- og siderproduksjon\* (20 stp.)

### Utdanningen har følgende fellesemner:

- Planteproduksjon (8 stp.)
- Marked, kommunikasjon og verdiskaping (12 stp.)
- Klima, miljø og energi (5 stp.)
- Driftsledelse og økonomi (10 stp.)
- Videreforedling av frukt og bær (5 stp.)



Opptakskrav: Vgs. naturbruk, Vgs. generell studiekompetanse eller realkompetanse

Omfang: 60 studiepoeng, deltid over 2 år (4 semestre)

### Søknadsfrist 15.april.

Denne fagskoleutdanningen passer veldig godt for elever med naturbruksskolebakgrunn.

Sjekk QR-koden for mer informasjon, eller ta en titt på brosjyren som ligger ved. Hjelp fagskolen for frukt og bær med å spre informasjon om dette helt nye utdanningstilbudet



---

### Har du lyst til å bidra til forskning på bruk av plast i landbruket?

**NIVA** Norsk Institutt for Vannforskning forsker på bruk av **plastprodukter i det norske landbruk**, for å forstå hvilke plastprodukter som er viktige i forskjellige produksjonsformer og til ulike avlinger. Vi håper du har lyst til å hjelpe oss fremover med forskningen, og setter stor pris på ditt bidrag!

Vi vil gjerne vite mer om hvilke plastprodukter som brukes hvor, hvor mye som brukes, og hvor ofte de byttes ut. **Infrastrukturen** for avfallshåndtering er i endring, i tillegg utvikles det **nye produkter og maskiner** som kan redusere bruken av fossil plast. Svarene dine kan hjelpe oss med å forstå hvordan vi kan bedre avfallssystemet for næringa, og gi råd om god plastbruk til nye bønder og grønt-produsenter.

Undersøkelsen er utviklet av forskere ved **NIVA** Norsk Institutt for Vannforskning, gjennom prosjektene PROLAND og PAPILLONS.

*Undersøkelsen vil ta ca. **10-15 minutter** og kan gjennomføres på pc eller smarttelefon.*

Du finner undersøkelsen her:

<https://surveys.analyzer.com?pid=kg7p2r7r>

Spørsmål og tilbakemeldinger kan rettes til ansvarlig forsker ved NIVA, Cecilie Baann:

[cecilie.baann@niva.no](mailto:cecilie.baann@niva.no)

---

### Har du lyst til å bidra til forskning om fermentert mat?

Vi fikk denne fra vår kontaktperson for naturbruksutdanning i Frankrike, Annie Vuarand: I would need your help to send this message to your network of agricultural vocational schools and institutes. The idea is to get as many people as possible (over 18) to answer a COST questionnaire (European Cooperation in Science and Technology) on fermented food.

---

---

Our school works in partnership with INRAE (a research institute working on sustainable agriculture and food) and its director is the head of this COST on fermented food. The questionnaire runs till the end of the month and they need many more answers from Northern countries. They have extended the date as they did not have enough answers. Here is the link of the questionnaire:

<https://fermentedfoods.eu/news/first-european-fermented-food-frequency-questionnaire-fffq/>

Thank you very much for your help ! Do not hesitate to share with colleagues, family and friends !

---

**3 elever frå Hvam, Jønsberg og Hvam vgs og lærar Ingrid frå Hvam er akkurat nå på veg til konkurranse i eksteriørbedømming av storfe under den store franske landbruksmessa SIA i Paris.**

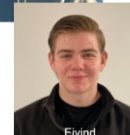


CJAJ cow

Main educational fields:

Animal husbandry  
Agronomy  
Equine management  
Forestry  
Energy and environment  
Nature management

Naturbruksskolenes Forening  
EUROPEA Norway  
Jønsberg, Hvam and Tomb  
Upper Secondary Schools  
& Agricultural Colleges



<https://event.salon-agriculture.com/2024/en/>

I Paris vil dei møte gardbrukar og fransktalende støttespelar Leiv Tore frå Tomb og Vestfold, og naturbruksungdomar frå heile Europa + ei stor mengde franske bønder, dyr og landbruksmaskiner.

Dei reiser med støtte frå Erasmus+ via Naturbruksskolenes konsortium.

**Vi ønsker dykk eit lærerikt og hyggeleg opphald!** (PS Tusen takk til Janniche som har presentasjonen over)

---

## Frå NDLA:

Vi har forhørt oss litt om filmen "Sau" for evt å legge den inn på NDLA-sidene etter hvert, men foreløpig går den berre på kino (som de sikkert veit). Den gode nyheten er at det er laga oppgaver til den, som er tenkt til skolebruk. Og det kan jo gjerne deles med alle naturbruksskolene, så da er vel NatFor rett person å starte med 😊

Mulig oppgavene blir litt "banale" for oss som underviser på videregående nivå innen landbruk, innrømmer glatt at det har eg ikke sjekka enno...

<https://skolekino.filmrommet.no/sau>

---

## Sidan sist nyhetsmail har det skjedd ein heil del.

Her skulle vi gjerne skrive mykje meir utfyllande, men det får halde med overskriftene denne gongen

- Fleire fagmøte er arrangert og til dels godt besøkt
-

- 
- Vi har sendt den største søknaden så langt til Erasmus+ (delprosjekt 4). Fleire skular har blitt med i konsortiet vår og kan dra nytte av Erasmus+ stipenda vi skaffar og felles aktivitetar som vi arrangerer. Vi er nå 29 skular i konsortiet. Varmt velkommen!
  - Møte med Landbruks- og matdepartementet med fleire om kva ein kan gjera for å auke rekruttering til landbruksutdanning på alle nivå
  - Vi har «Ettersyn frå HKDIR» på ekstra dyr reise i delprosjekt 1 i Erasmus+. Midla i delprosjekt 2 er akkurat brukt opp, og vi startar å bruke stipend frå delprosjekt 3.
  - Vi har hatt styremøte i Naturbruksskolenes forening (kjem tilbake med meir etter neste styremøte i mars)
  - Tone har deltatt på arbeids (styre)møte i EUROPEA International og besøkt tre ulike danske landbruksskular som alle er mulige samarbeidspartnarar for oss framover
  - Tone jobbar sammen med kollega Torbjørn på Stend om å lage program og påmeldingsinformasjon til vår store internasjonale EUROPEAsamling i Bergen i mai 2024
  - **VI KRYSSAR FINGRANE FOR GOD SØKNING TIL ALLE NATURBRUKSSKULAR VÅREN 2024!**

---

## Naturbruksskolenes Forening

Daglig leiar Tone Olavsdotter Mosebø

[tone.olavsdotter.mosebo@vlfk.no](mailto:tone.olavsdotter.mosebo@vlfk.no) – tlf 93 03 35 68  
[www.naturbruksskolene.no](http://www.naturbruksskolene.no)

Husk å følge  
[Naturbruks-](#)  
[skolene på](#)  
[Facebook](#) 😊